

VAKIF BÜLTEN

YIL: 4 SAYI: 10 2011

Birinci Said Dönemi Sergisi Büyük İlgı Gördü

08

Adıyaman'da
Bediüzzaman Sergisi

09

Bursa'da
Bediüzzaman Sergisi ve Haftası

12

Erzurum'da
Bediüzzaman Sergisi ve Haftası

18

Kanada'da
Konferanslar Zinciri

Birinci Said Dönemi Sergisi

İstanbul İlim ve Kültür Vakfı'nın Bediüzzaman Said Nursi ile ilgili olarak İstanbul'da düzenlediği sergilerden dördüncüsü, Türk ve İslâm Eserleri Müzesinde açıldı.

Risale-i Nur Külliyyatı Müellifi Bediüzzaman Said Nursî'nin hayatından Birinci Said bölümünü ele alan sergi 7 Mayıs'ta Sultanahmet'te açıldı. İstanbul İlim ve Kültür Vakfına bağlı Barla Platformu tarafından düzenlenen sergi, Türk ve İslâm Eserleri Müzesinde 22 Mayıs'a kadar açık kaldı. Sergide Birinci Said yıllarına ait belgeler, hatıralar ve eşyalar teşhir edildi. Bediüzzaman'ın Birinci Said dönemi, doğumundan ve tahsil hayatından başlamak

üzere, İstanbul'daki faaliyetlerini ve tımarhane, tevkifhane ve Divan-ı Harp macerasını, Van'daki ilmî faaliyetlerini, Birinci Dünya Savaşındaki kahramanlıklarını ve esaret hayatını, esaret dönüşü İstanbul'daki Darü'l-Hikmet âzâlılığını, İngiliz işgaline karşı mücadelesini, Ankara'daki temaslarını, tekrar Van'a dönüşünü ve buradan sürgüne gönderilişini içine alıyor ve Barla'da son buluyor.

İİKV Mütevelli Heyeti Üyesi ve Sergi Koordinatörü Said Yüce Açılış Konuşmasında Şunları Söyledi :

Sergide, Birinci Said dönemi kısa bölümler halinde özetleniyor ve her bölüm kendi içinde belge ve anekdotlarla destekleniyor. Birinci Said'in gençlik yıllarıyla ilgili olarak sergide yer alan bilgiler arasında, Risale-i Nur'da referans verilen eserlerin listesi yer alıyor. Olağanüstü zenginlikteki bu liste, Bediüzzaman'ın tahsil hayatı boyunca hafızasına aldığı eserler hakkında bir fikir veriyor. Sergi için hazırlanan katalogta ise, Bediüzzaman'ın doksan kitabı hafızasına aldığı yıllarda Doğu medreselerinde okutulan kitapların kapsamlı bir listesi var. Bu liste, Risale-i Nur Müellifinin hangi eserleri hafızasına almış olabileceği konusunda yol gösteriyor.

Bediüzzaman Said Nursî'ye esaret dönüşü devlet tarafından verilen Harp Madalyası da bu sergide ilk defa gün yüzüne çıkacak.

Bediüzzaman İstanbul'a döndüğünde, Harbiye Nazırı Enver Paşa kendisine birçok görevler teklif etmiş, ancak Bediüzzaman bütün bunları reddederek sadece ilmî bir hizmet olarak gördüğü Darü'l-Hikmet âzâlığını kabul etmişti. Bu arada, cephede gösterdiği kahramanlıklar sebebiyle Bediüzzaman'a bir Harp Madalyası ile 150 liralık bir tahsisat verilmişti.

Harbiye Nezareti kontenjanından ve dönemin Genel Kurmay Başkanlığının tavsiyesiyle Darü'l-Hikmeti'l-İslâmiye âzâlığına seçilen Bediüzzaman'a, Padişah tarafından Mahreç payesi verilmişti. İlmiye sınıfında bu paye, "umum müderrislerin başı ve bütün memleketin baş müderrisinin ikincisi" anlamına geliyordu. Bediüzzaman'a verilen bu payenin beratı da sergide yer alıyor. Bediüzzaman'ın Risale-i

Nur'da bahsi geçen yüz yamalı cübbesi de sergide yer alan eşyalar arasında. Kendisine bir hediye gönderen Hulûsi Yahyagil'e hitaben yazılan ve Mektubat'ta İkinci Mektup olarak yer alan mektupta, Bediüzzaman, hediye kabul etmeyişinin sebeplerini ayrıntılı bir şekilde açıklarken, "Tasannu ve temellûktan kurtaran bir parça kuru ekmek yemek ve yüz yamalı bir libas giymek, bana daha hoş geliyor. Gayrın en âlâ baklavasını yemek, en murassâ libasını giymek ve onların hatırını saymaya mecbur olmak, bana nâhoş geliyor" diyerek bu cübbeyi misal vermişti.

Açılışın Ardından Türk Edebiyat Vakfı Konferans Salonunda Ağabeylerin Hatıralarını Anlattığı Bir Seminer Düzenlendi

Harp Madalyası

Bediüzzaman Said Nursî'ye esaret dönüşü devlet tarafından verilen Harp Madalyası bu sergide ilk defa gün yüzüne çıktı. Bediüzzaman İstanbul'a döndüğünde, Harbiye Nazırı Enver Paşa kendisine birçok görevler teklif etmiş, ancak Bediüzzaman bütün bunları reddederek sadece ilmî bir hizmet olarak gördüğü Darü'l-Hikmet âzâlığını kabul etmişti.

Bu arada, cephede gösterdiği kahramanlıklar sebebiyle Bediüzzaman'a bir Harp Madalyası ile 150 liralık bir tahsisat verilmişti. Halen Bediüzzaman'ın kardeşi Abdülmecid Ünlükul'un torunu Seyda Ünlükul'da bulunan madalya, Türk ve İslâm Eserleri Müzesi'ndeki Birinci Said Sergisinde teşhir edildi.

Yüz Yamalı Cübbe

Bediüzzaman'ın Risale-i Nur'da bahsi geçen yüz yamalı cübbesi de sergide yer alan eşyalar arasında. Kendisine bir hediye gönderen Hulûsi Yahyagil'e hitaben yazılan ve Mektubat'ta İkinci Mektup olarak yer alan mektupta, Bediüzzaman, hediye kabul etmeyişinin sebeplerini ayrıntılı

bir şekilde açıklarken, "Tasannu ve temellûktan kurtaran bir parça kuru ekmek yemek ve yüz yamalı bir libas giymek, bana daha hoş geliyor. Gayrın en âlâ baklavasını yemek, en murassâ libasını giymek ve onların hatırını saymaya mecbur olmak, bana nâhoş geliyor" diyerek bu cübbeyi misal vermişti.

Mahreç Beratı

Harbiye Nezaretinin tavsiyesiyle Darü'l-Hikmeti'l-İslâmiye âzâlığına seçilen Bediüzzaman'a, Padişah tarafından Mahreç payesi verilmişti. İlimiye sınıfında bu paye, "umum müderrislerin başı ve bütün memleketin baş müderrisinin ikincisi" anlamına geliyordu. Bediüzzaman'a verilen bu payenin beratı da sergide yer aldı.

Genç Said'in Okudukları

Sergide, Birinci Said dönemi kısa bölümler halinde özetleniyor ve her bölüm kendi içinde belge ve anekdotlarla destekleniyor. Birinci Said'in gençlik yıllarıyla ilgili olarak sergide yer alan bilgiler arasında, Risale-i Nur'da referans verilen eserlerin listesi yer alıyor. Olağanüstü zenginlikteki bu liste, Bediüzzaman'ın tahsil hayatı boyunca hafızasına aldığı eserler hakkında bir fikir veriyor. Sergi için hazırlanan katalogta ise, Bediüzzaman'ın doksan kitabı hafızasına aldığı yıllarda Doğu medreselerinde okutulan kitapların kapsamlı bir listesi var. Bu liste, Risale-i Nur Müellifinin hangi eserleri hafızasına almış olabileceği konusunda ipucu veriyor.

Bir Tecdit Hareketi Olarak Risale-i Nur

Tecdit; yenileme, aslına uygun olarak restore etmek, aslına dönmek demektir. Dinin kendisi de bir tecdittir, yenilenme ve aslına dönmedir. Çünkü insan evvelde Cennet'te idi, ki bu dönem "altın çağ" olarak nitelendirilir, daha sonraları ise aslından uzaklaşmış, düşüş yaşamıştır. Gelen her peygamberin görevi ise insanlığı ilk safiyetine dönmeye çağırmak olmuştur. Bu noktada bizim tarih anlayışımız, batılı 'ilerlemeci' tarih anlayışıyla taban tabana zıttır.

Tecdit aslına dönme, kendi içinden restore etmek iken; reform, bozulmuş bir şeyin yeniden yapılandırılmasıdır, sistemin yeniden oluşturulmasıdır. Bu noktadan İslamiyet'te Hristiyanlıkta olduğu gibi reforma ihtiyaç yoktur, mücedditlerin yaptıkları ise yalnızca esasatı koruyup, o asıldan olmayanları ayıklamaktır.

'Te'vil' ise 'evvel' kökünden gelir ki esas olarak ilk haline döndürme demektir. Üstadın yaptığı bir manada da te'vidir. Tabi bu bizim dilimize yerleşmiş olan 'mugalata' veya 'demogoji yapma' manasındaki te'vil değildir.

'Zamana göre din olur mu' sorusunun cevabı 'hayır'dır, çünkü din sabiteleri olan bir sistemdir, zaman ise geçicidir. Bu zaviyeden olarak "Bediüzzaman asra göre dini yorumlamıştır" sözü yanlıştır, yapılan şey dine göre zamanın yorumlanmasıdır. Zamana göre dinin değiştiği anlayışı evrimsel bir tarihselciliktir. Bu bakış açısı ile Hz. Adem'in sizden daha 'ilkel' ve daha az zeki olduğunu varsayarsınız. Halbuki zaman içinde artan sadece 'aletin' bilgisidir, muhakeme gücü değildir. Piramitleri yapanlar en az ikiz kuleleri yapanlar kadar zekidir.

Üstadın İslam usulünde yenilikleri vardır fakat dine yeni birşey eklemiş değildir, zaten bu kabullenebilir. Tecdit bu noktadan 'nuzül'e benzer. Nasıl ki Kur'anın nuzülü, gökten kağıtların inmesi değil, Cenab-ı Hak'ın beşer ukulünün seviyesine, rahmeti ile, bir tenezzülüdür; öyle de Üstadın yaptığı çağın anlayışına uygun bir dil ortaya koymaktır. Bu dil halkın konuştuğu dil demek değildir, çağın getirmiş olduğu alet bilgisi, ihtiyaçlar ve çağın getirmiş olduğu kurumlar içerisinde dinin insanlara hitap etme biçimi

değişmiştir. Görüldüğü gibi değişen din değil, onun insanın zihnine iniş biçimidir.

Üstad Hazretleri Muhakemat'ta "Kur'anın icazının miftahı belagat-ı Arabiyedir, felsefe-i Yunaniye değil" diyor ki burada Kur'anın anlaşılmasında 'dilselliğe' işaret ediyor. Dilin kendi içerisinden gelen bir mantık var, ayetler bu mantık ışığında okunmalı. Örneğin 'ramazan' kelimesi 'ramad' kökünden gelmesi ve yavru devenin ayağının kızgın çöl kumunda yana yana nasırlaşması manasına gelmesi çok önemlidir. Bizim anladığımız 'akıl' ile batının 'aklı' birbirinden çok farklıdır. Akıl, köken olarak devenin ayağını çarpaz bağlayan ip manasına gelir. Bu noktada akıl, bağlamaktır, yani yaratılmış olandan Yaratıcıya götüren bir nisbettir.

Yine Muhakemat'ta Üstad diyor ki: Vakta ki Me'mun asrında felsefe-i Yunaniye tercüme olunduğunda Kur'anın akliyatını bazı zahirperestler felsefe-i mez-bureye tevfiik ettiler, Yunan felsefesiyle açıkladılar. Gördüler ki, Kur'anın müştemilatı akli ve nakli iki kısım. Esatir-i İsrailiyye, İsrail efsaneleri, başlangıçta hikaye gibi dinlenilirken zaman içerisinde Kur'anın nakliyatını açıklamada kullanıldı. Fakat Üstad orada bir izahta bulunuyor: bazı muhakkikin bunları tasfiye ederken bazı sahih meseleleri de beraberinde götürdüler. Çünkü eğer tecdit değil tasfiye yapıyorsanız bir parçasını koparmak zorundasınız, aklınıza uymayan şeyleri de atmaya başlıyorsunuz.

Peki Üstad "bilimsel" bir din anlayışı peşinde midir? Bilimsel bir din olur mu? Bilimsel bir din olmaz ama kutsal bir din olur. Çünkü bilim kendisini hergün yeniden kuran, yeniden ifade eden hakikat araştırma biçimlerinden bir tanesidir, tek hakikat araştırma biçimi de değildir. O halde bilimsel din diye birşey olmaz. Üstadın burada yaptığı tecdit ise Kur'an ı Kerim'de 'meçhuliyet sigası'yla anlatılan hakikatlere bağlamaya götürmektir.

Kur'an-ı Kerim'de Cenab-ı Hak kendisini anlatmak için dört ayrı siga kullanır: 1- Azametini nazara verirken 'biz' sigası kullanılır, biz yarattık, musahhar kıldık gibi. 2-Kesinlik bildiren hükümlerde Hal-laktü der: Yarattım. 3- Üçüncü olarak, ayet başında 'Gul'(söyle) emri varsa veya 'gul' mukadder ise üçüncü tekil şahıs sigası kullanılır,

“De ki, O yarattı...” gibi. 4- Sonuncusu ise meçhuliyet sigasıdır. Kimin yarattığını söylemiyor seni tefekküre ve ‘bağlamaya’ sevk ediyor. Örneğin “Onlar bakmaz mı ki deve nasıl yaratılmış” ayetinde devenin yaratılışına bakıp Yaraticısına fikren ulaşmayı emrediyor.

Üstadın “Bir iğne ustasız olmaz, bir köy muhtar-sız olmaz...” üslubu da aynen Kur’anın meçhuliyet sigası ile örtüşmektedir. Bu muhakeme tarzı ise tarif edilen bilimsel bilgi hususiyetlerini taşımaz.

Üstadın tecdit ettiği hususlardan birisi de belagatin ölçüsüdür, hususen müstehcaniyat meselesinde. Eski belagat alimleri müstehcen tasvirleri belagat noktasında hoş görmüşlerse de Üstad, Kur’an’a muvafık olarak “batılı tasvir safi zihinleri idlaldir” hükmüyle Kur’an kadar tasvirat yapmıştır. Örneğin Kur’an’da cinsi münasebet sözkonusu olduğunda en ileri tasviri ‘erkek kadını bürüdüğü zaman’ şeklindedir. Fakat eski kitaplarda bu sınır aşılmış, muvazene bozulmuştur.

Bir diğer husus, Üstadın üslubu bir ‘Rahman Suresi üslubu’dur. Rahman suresinde sürekli bir terci’, yani dönüp dönüp geri bakma vardır, nimetleri sayar sayar ve aynı noktaya bağlar. Üstadın isbatı uluhiyet meselesinde aynı tarzı istimal etmiştir, Altıncı Mesele örnek olarak gösterilebilir.

Üstadın bir diğer tecdidi, fikir hürriyeti hususundadır. Sünuhatta: Cumhurun ekserinin reyinin dışında kalan bir rey reddedilmez, akılların istidadına bırakılır, diyor ve devam ediyor: her fikrin üç aşaması vardır: birincisi müellif ömrünün kısalığından, vaktinin darlığından dolayı eserlerini itmam edemez, sonra ikinci nesil onu itmam etmek adına kendisinden birçok şey katar, üçüncü nesil ise onu muhafaza etmek için başkalarının hedmine çalışır.” Fakat bu üçüncüsü Üstadın reddeder. Çünkü bu fikir hürriyetine muhaliftir.

Üstadın farklı mezhep ve meşrepler hakkındaki mütalaaları da rahmet yüklüdür ve tecdid hususiyeti taşır. Vahdet-ül Vucuda bakışı, tasavvufa bakışı, Şiilik ve Alevilik konusunda onları dışlamayan, kuşatıcı yaklaşımı bunlara birkaç örnektir. Ki bu meselelerin herbirinde İslam tarihinde büyük keşmekeşler yaşanmış, birbirlerini tekfira kadar giden ihtilaflar vuku bulmuştur.

Keza ameli mezhepler yorumunda, coğrafi konumun temel etken olduğu fikri yine bir tecdit niteliğindedir. Örneğin Şafiiğin bedevilere veya kırsal kesime hitap ederken, hanefiliğin medenilere daha

uygun olduğunu ifade etmiştir.

Kader meselesindeki muvaffakiyeti ise tamamen bir tecdittir. Çünkü İslam alimleri kader meselesinin tamamen anlamayacağına muttefik iken onu Kur’an suhuletinde izah ve ispat etmesi fevkalade bir hadisedir, bir yeniliktir.

Keza, Üstadın iman konusundaki görüşü Maturidi’den farklıdır, çünkü maturidinin görüşüne göre iman vardır veya yoktur; artmaz veya azalmaz. Üstada göre ise iman tahkikle artabilir veya azalabilir.

Adalet hakkında ise Kur’anın adalet anlayışına rücu ederek, ‘adalet-i izafiye’ ile ‘adalet-i mahza’yı ayırd etmiş, adalet-i mahzanın kabil-i tatbik olması durumunda adalet-i izafiyeye gidilmesini bir hata, hatta zulüm olarak nitelendirmiştir.

Azınlıklar hukukunda ve gayr-i Müslimlere muhabbet meselesinde ‘kişiyi muhabbet sanatı ve sıfatları içindir, zatı ve gayr-i Müslim sıfatı için değildir’ yorumu da büyük bir tecdid mahiyetindedir.

Mehdi ve Deccal ile alakalı rivayetlerinin yorumlanmasında şahıs eksenli değil şahs-ı manevi ve zihniyet eksenli yaklaşımı da ayrı bir tecdit olarak mütalaa edilebilir.

Eğitim alanında, kendi uygulamasıyla, yaptığı bir diğer tecdit ise alet ilimlerin (ulum-u âliye) maksud-u bizzat olmasına karşı çıkmış, onlarda fazla tavaggul etmeden gaye ilimleri (ulum-u ‘aliye) tedrise başlamıştır.

Son olarak, fikr-i milliyet hususunda ‘müsbet milliyet’, ‘menfi milliyet’ –ki biz bunu uzun zaman ‘müsbet milliyetçilik’, ‘menfi milliyetçilik’ olarak okuduk- ayrımı da mühim bir yaklaşımdır.

Burada yalnızca Üstadın yaptığı tecditlerden bazılarına ipucu mesabesinde değindik, yoksa Üstadın yaptığı bütün tecditler, onlarca doktora çalışmasına konu olacak kadar derin ve kapsamlıdır.

* Bahçeşehir Üniversitesi öğretim üyesi

Risale-i Nur Külliyyatı Müellifi Bediüzzaman Said Nursî ile yakın talebelerinin hayatından önemli bir kesiti mercek altına alan ve o günlerden kalma belge ve hatıraları günümüze taşıyan ve

Risale-i Nur'un doğuş ve neşir yıllarının anlatıldığı "Bediüzzaman Sergisi" Adıyaman Demokrasi Parkı'nda 16 Mart 2011 Çarşamba günü Adıyaman ve çevre iller halklarının katılımıyla açıldı.

Adıyaman'da Bediüzzaman Sergisi

Adıyaman Demokrasi Parkı'nda düzenlenen serginin açılışına Adıyaman Valisi Ramazan Sodan, İl Genel Meclisi Başkanı Necmi Baykan, Barla Platformu Koordinatörü Said Yüce ve Said Nursi'nin talebelerinden Mehmet Fırıncı, Mehmet Dursun Kutlu ile Abdulkadir Badıllı ağabeyler katıldı.

batını tazeliyor" diyen Yüce, "Doğudan batıya, güneyden kuzeye dünyanın her ülkesinde, mütevazı insanların evleri birer medrese olmuş, inançsızlık cereyanlarının ve madde perestliğin baskısından bunalan insanlar Kur'an eczahanesinde ilaçlar buluyor" diye konuştu.

Risale-i Nur'un doğuş ve neşir yıllarının anlatıldığı 'Bediüzzaman Sergisi'nin açılışında konuşan Barla Platformu Koordinatörü Said Yüce, serginin açılışında bulunmaktan duyduğu mutluluğu ifade etti. "Bugün, Bediüzzaman Hazretleri'nin vefatından elli sene sonra, herhangi bir anda, dünyanın dört bir yanında her renkten ve her dilden insanlar, Risale-i Nur'un sayfaları arasında yer ve gökler Rabbine imanını ve ahirzaman peygamberine

Said Nursi'nin talebelerinden Abdulkadir Badıllı da, Adıyaman'da böylesine önemli bir serginin açılışında bulunmaktan duyduğu memnuniyeti ifade etti.

Konuşmalardan sonra, serginin açılışını Adıyaman Valisi Ramazan Sodan, Bediüzzaman Said Nursi'nin talebelerinden Mehmet Dursun Kutlu, Abdulkadir Badıllı ve Barla Koordinatörü Said Yüce birlikte yaptı.

Bursa'da Bediüzzaman Haftası

Bursa'da Bediüzzaman Said Nursi için düzenlenen 5 günlük anma programı, Bediüzzaman'ın Barla, Kastamonu ve Emirdağ Yıllarının anlatıldığı sergi ile başladı. Sergi, Bediüzzaman'ı Anma ve Anlama Platformu'nun öncülüğünde, İstanbul İlim ve Kültür Vakfı, Bursa Kültür Vakfı, , Emirsultan Eğitim ve Yardımlaşma Vakfı, Kırık Mızrap Kültür Sanat ve Edebiyat Derneği, Yeni Asya Eğitim Kültür ve Yardımlaşma Derneği tarafından Merinos Atatürk Kültür Merkezi'nde düzenlendi. Serginin açılışına Bediüzzaman'ın hizmetinde bulunmuş yakın talebeleri Abdullah Yeğın ve Mehmet Fırınacı Ağabey'in yanı sıra çok sayıda vatandaş katıldı.

Serginin açılışında konuşan Bediüzzaman'ın talebelerinden Mehmet Fırınacı Ağabey, asra damgasını vuran Bediüzzaman Hazretleri'nin sergi ile tanıtılmasında emeği geçenlere teşekkür ederek hayırlara vesile olmasını diledi. Mehmet Fırınacı Ağabey, gençlerin Risale-i Nur'dan daha fazla istifade etmesi gerektiğini vurguladı.

EN ANLAMLI TOPLANTI BURSA'DA

Abdullah Yeğın ise, Risale-i Nur'dan bir bölüm okuduğu konuşmasında iman meselesi üzerinde durdu.

Üstadın, "İman insanı insan eder, belki insanı sultan eder" sözünü hatırlatan Abdullah Yeğın Ağabey, Üstadın Allah'ın emri ne ise onu insanlara duyurmaya çalıştığının altını çizdi.

23-27 Mart tarihleri arasında devam edecek 5 günlük program hakkında bilgi veren Prof. Dr. Abdulvahap Yiğit de, Bediüzzaman'ı anma adına yapılan toplantıların belki de en anlamlısının Bursa'da yapıldığını belirtti. Programa 4 sivil toplum kuruluşunun bir araya gelerek ortaklaşa yapmasının önemli olduğunu vurguladı. Yiğit, 23 Mart'ın devlet tarafından resmi olarak Bediüzzaman Haftası olarak kutlanması gerektiğinin altını çizdi. İstanbul İlim ve Kültür Vakfı Yönetim Kurulu Üyesi Sait Yüce ise Bediüzzaman'ın iman davası için çalıştığını ifade ederek, açılan serginin önemi hakkında bilgi verdi.

Bursa'da, "Bediüzzaman Said Nursi Haftası" etkinlikleri çerçevesinde "Çağımız meselelerine Bediüzzaman'dan çözümler" ana başlığı adı altında bir panel düzenlendi.

Bursa Merinos Kültür Merkezi'nde gerçekleştirilen paneli araştırmacı-yazar Mustafa Tuncel yönetti.

Tuncel, Bediüzzamanı anlamak için onun büyük güçlüklerle yazmış olduğu Risale-i Nur Külliyyatı'nın çok dikkatli bir şekilde okunması gerektiğini söyleyerek "Dünyanın imana, islama ihtiyacı var. Bunu tüm insanlara anlatabilmek için önce çok iyi bir bilgiye, sonra da bunları yaşamaya ihtiyacımız var." dedi.

BEDİÜZZAMAN PANELİNE YOĞUN İLGİ

Panele, İstanbul İlim ve Kültür Vakfı İcra Kurulu Başkanı Prof. Dr. Faris Kaya, Yıldız Teknik Üniversitesi Makine ve Mühendislik Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Yunus Çengel, Ankara Turgut Özal Üniversitesi öğre-tim üyesi Prof. Dr. Ahmet Battal ve emekli mer-kez vaizi Mustafa Hacet konuşmacı olarak katıldı.

İlk olarak söz alan Yıldız Teknik Üniversitesi Makine ve Mühendislik Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Yunus Çengel, "Bediüzzaman'ın ilme ve hayata bakışı" konulu bir konuşma yaptı. Öğrencileri ve çevre-sindeki kişilerce "Siz nasıl oluyorda hem makine mühendisi hemde din adamı olabiliyorsunuz?" so-rusuyla sürekli muhatap olduğunu söyleyen Çen-gel, "Yıllarca insanlara maddi bilim anlatılmış. Din unutturulmuş. Yani sadece elle tutulur gözle görü-lür şeyler bilim olarak değerlendirilmiş. Eserlerle meşgul olunmuş, sanatkarı göz ardı edilmiş. Şim-di biz Risale-i Nur'dan aldığımız derslerle, her tür-lü fen ve bilimin bize Allah'ı gösterdiğini anlatıyoruz. Her eserin bir ustası bir sanatkarı olduğunu anlatıyoruz. Her şeyde yaratıcıyı görmenin müm-

kün olduğunu ifade ediyoruz. Kimileri kabul ediyor, kimileri de kabul etmese bile reddemiyor." dedi

Emekli din görevlisi Mustafa Hacet ise "Kendi penceresinden nasıl görüyor?" başlıklı konuşmasında, üstad Bediüzzaman hazretlerinin "Ben kışta geldim, sizler cennet asa baharda geleceksiniz" sözünü hatırlatarak, "İşte üstadımızın ben

50 yıl sonra gelecek nesille konuşuyorum diyerek, istikbalde İslamın gür sadasının hakim olacağını söylüyordu. Vefatından günümüze kadar meydana gelen gelişmeler onun sözlerini doğrular nitelikte. Bugün onun vefatının 51.yılı. İnşallah bu gün burada bulunanlar İslamın gür sadasını dünyaya duyuracak nesildir. “ dedi. Panelde “Bediüzzaman ne yapmak istedi?” konulu bir konuşma yapan Prof. Dr. Faris Kaya, Bediüzzaman’ın insanları cahillikten kurtararak ilim sahibi imanlı insanlar olmasına çalıştığını söyledi. Günümüzde dünyanın bir çok üniversitesinde Bediüzzaman’ın eserlerinin okunduğunu ve tez konusu olduğunu söyleyen Kaya, “İnsanların eğitim seviyesi arttıkça dünyanın şeklide değişiyor. Bu değişen düzende Risale-i Nur eserleri ilk sırayı alacaktır. “dedi.

Ankara Turgut Özal Üniversitesi öğretim üyesi Prof. Dr. Ahmet Battal, “Bediüzzaman’ın ilme ve hayata bakışı” konulu konuşmasında, Din ve ilmin birbirinden ayrı değil bir bütün olduğunu söyleyerek, “Ancak her ikisini elde eden insanların hem dünya hemde ahiret saadetini elde edebileceğini” ifade etti.

Bu arada, panel öncesinde “2011 Bediüzzaman Medya Onur Ödülleri” de sahiplerine verildi. “Hür Adam” filminin yapımcısı ve yönetmeni Mehmet Tanrısever, senaryo yazarları Mehmet Uyar ve Ahmet Çetin, oyuncular Murşit Ağa Bağ ve Tarrık Tanrısever, “Keşke Olmasaydı” belgeselinin yapımcısı ve yönetmeni Okan Başaran, “Yaşamak Dediğin” belgeselinin yapımcısı ve yönetmeni Mustafa Yürekli, “Yolcu” belgeselinin yönetmeni Yusuf Kenan Beysülen, metin yazarı Cemalettin Canlı, seslendirme sanatçısı Mahir Günşiray ödülleri aldı. Etkinlikte ayrıca, Barla Platformu Koordinatörü Said Yüce’ye de plaket verildi.

AĞABEYLER ÖZEL OTURUMU

Bursa Bediüzzaman’ı Anma ve Anlama Platformu’nun düzenlediği ‘Bediüzzaman Said Nursi’yi Anma Haftası’nın en fazla ilgi gören programı ağabeylerin konuşması oldu.

Üç katlı Merinos Kongre ve Kültür Merkezi dolup taşarken, 1850 kişilik salona 4 binden fazla kişi geldi. Salona giremeyenler dışarıya konulan LCD ekranlardan programı izledi.

Hafız Abdullah Tutar’ın okuduğu Kur’an-ı Kerim ve Bursa’da “Rahmet-i Rahman”a kavuşan hizmet ehli insanlarla ilgili slayt gösteriminin ardından programa geçildi.

Erzurum'da Bediüzzaman Sergisi

İstanbul İlim ve Kültür Vakfı, Barla Platformu, Erzurum Kültür ve Eğitim Vakfı (EKEV) ile Erzurum Kültür ve Sanat Yardımlaşma Derneği'nce ortaklaşa düzenlenen sergide, Risale-i Nur Külliyesi'nin çoğaltılmasında kullanılan teksir makinesi, Said Nursi hakkındaki mahkeme kararları ve Nur Külliyesi'ne ait orijinal el yazması eserler yer aldı.

EKEV Genel Sekreteri Arif Karataş, sergide otantik ve orijinal el yazması objelerin de bulunduğunu belirterek, bütün vatandaşları sergiye davet etti. Karataş ayrıca, Bediüzzaman Sergisi'nin Erzurum ile birlikte Türkiye'nin 15 ilinde insanların beğenisine sunulduğunu ifade etti.

İstanbul İlim ve Kültür Vakfı İcra Kurulu Başkan Yardımcısı da serginin son 4 yılda 3 ayrı dönem halinde sergilendiğini ifade etti. Türkiye'nin temel değerlerinden birisi olan Bediüzzaman Said Nursi'nin insanlığın imanının kurtuluşu için yazdığı Nur Külliyesi'nin ortaya çıktığı, yazıldığı dönemleri ve Nursi'nin sürgün yıllarını anlatan esenlerin konusu sergide sergilendiğini ifade etti.

Prof. Dr. Faris Kaya ise dünyanın ve Türkiye'nin Said'i Nursi'yi anlamaya ihtiyacının bulunduğunu söyledi. Prof. Dr. Faris Kaya, dünyanın kavgasız bir İslam'a ihtiyacının bulunduğunu, bunun ise Nur Külliyesi'nde anlatıldığını dile getirdi.

Prof. Dr. Faris Kaya, ayrıca bütün vatandaşların Said Nursi'yi tanıma ve anlama adına sergiye bütün vatandaşların çocuklarıyla birlikte katılmaları çağrısında bulundu.

Açılış öncesinde Mehmet Kırkıncı Hocaefendi, serginin açılışının hayırlara vesile olması temennisinde bulundu. Daha sonra Said Nursi'nin talebelerinden Said Özdemir'in duasıyla program sona erdi.

Din, Modernite ve Gündelik Hayat

Büyük kavramlardan bahsediyoruz; modernite, din, gündelik hayat. Modernitenin eleştirisi eşliğinde yeni bir toplum tahayyülü geliştirmek nasıl mümkün olabilir, nerelerde başka potansiyeller var? Şu anda ezberlediğimiz bilgilerin ötesinde başka bir dünya mümkün mü? Başka bir toplum, başka bir hayat sorularını da beraberinde getiriyoruz. Şimdi moderniteden başlarsak Türkiye de çok özgün bir modernite tecrübesi yaşıyoruz. Tepeden inme, empoze edilmiş ve toplumun genel dinamiklerine, geleneksel döngülerine uyum sağlamaktan ziyade kırmaya çalışan bir modernite görüyoruz. Türkiye’den baktığımız zaman genel olarak moderniteyle hesaplaşmak için bol miktarda malzeme bulabiliriz. Bu modernizasyonun hızlı olmasından ötürü, yabancı bir referanslar dünyası olmasından ötürü yaşadığımız gerginlikler moderniteyi sorgulamamız için müthiş bir potansiyel oluşturuyor.

Modern toplumlar deyince sadece kapitalist toplumlar yok, sosyalist toplumlar da var. Ama gerçek, reelize olmuş haliyle sosyalist toplumlara baktığımız zaman önemli bir fark olduğunu söylemek mümkün. Çünkü sosyalist toplumlarda en azından gerçekleştiği haliyle sınıfsız bir toplum hiçbir zaman olmadı. Orada da sınıflar bir şekilde türedi. Kapitalist toplum esas olarak güç ilişkilerine dayalı olan bir toplum. Siyaset felsefecilerinin yapmış olduğu tartışmaların içinde toplumsal sözleşme, bireylerin devlete haklarını bırakıyor olmaları gibi siyaset biliminin kullandığı terminolojiyle anlaşılabilir bir şey değil. Bahsettiğimiz paketin içindeki kapitalist toplum, güç ilişkilerine dayalı bir toplum. Yani birileri daha güçlü. Daha güçlü olan da Burjuva sınıfı. Burjuvazinin diğer toplumsal kesimler karşısında esas olarak işçi sınıfı karşısında sahip olduğu konum ve toplumu yönetme kapasitesi bulunmaktadır.

Türkiye’den baktığımız zaman modernleşme çabasının önündeki hedeflerden birini şöyle tespit edebiliriz. Modernleşme esas olarak dindar bir toplum istemiyor. Dinselliğin ayak bağı olduğuna inanır modernleşme. Bu yüzden hurafelerle dolu, kendi özünü kaybetmiş bir dini kurtarmak için yapılan modernleşme çabaları olsa da aslında yapılmakta olan toplumun kendi anlam dünyasını yorumla-

yacak referans noktası olarak din yerine Milliyetçiliği getirmektir. İnanç denilen şey süreklilik arz eden bir şey. İnanç kendisi bir inanma eylemidir aslında. Bir takım ortak ritüellerle inanıyoruz. Bir dinin pratiklere ihtiyacı var, tekrarlara ihtiyacı var. Beş vakit ezan, namaz, bir takım hareketlerin cemaat halinde tekrarlanması çok güçlü bir şey. Sadece dini olarak değil sosyoloji olarak da müthiş bir eylem. Modernite bizi bu döngüsel zamandan çıkartıyor. Dinin ritüellerini kırıp yerine başka ritüeller, tekrarlar koyuyor. Bu noktada Milliyetçilik kullanılıyor. Dolayısıyla bütün unsurlarıyla yeni bir dinsellik inşa ediyorsunuz. Ama bu bir dinini yerine başka bir dini sokmak değil. İnsanlık tarih boyunca hiçbir zaman inançsız olmadı. Burada önemli olan döngüsel zamanın yerine çizgisel zamanın gelmesi. Döngüsel zaman dediğimiz az önce verdiğimiz örnekteki namaz gibi, 5 vakit ezan gibi. Bu sadece minareye çıkıp bir şey okumak değil. Hıristiyanlıkta belli saatlerde kilise çanı çalıyor. Sürekli bir şey hatırlatıyor bu. Ezan okununca bütün ümmet aklına geliyor, herkes için okunduğu aklına geliyor. Hac mükemmel bir örnektir. Birbirini tanımayan milyonlarca insan bir araya geliyor. Bu müthiş bir referans noktası. Güneş her gün doğup batıyor, kış-yaz gelip gidiyor. Hayatın ritmi, bedenim mükemmel bir bütünlük içinde dönüyor. Bir denge hali hâkim. Değişim de var ama daha yavaş, tedrici bir değişim. Çok soğuk geçen bir kıştan sonra alacağım önlemler benim değişimim oluyor.

Modern toplum akıl vasıtasıyla bir şey koyarken nereden geçmemizi sağladı, nereden dönendik? Tapınak yerine bir başka tapınak koymak gerekiyordu. Üniversiteler bilimin tapınakları oldu. Bu aklın üretildiği ve dolayısıyla din ile hayatı yorumlamak yerine, her şeyi akılla yorumlayabileceğimiz ve bu akıli adeta araç haline getirerek dünyayı yorumlamak kapasitesini kazanacağımız

varsayıldı aslında. Ve büyük bir miktarda başarılı. Tekrar zaman içinde bir yolculuk yapıp, üniversitelerin artık modern zamanın tapınakları olup olmadığı sorgulanabilir. Yeni zamanın tapınakları belki de alışveriş merkezleri oldu. Artık rengârenk ışıklar içinde bütün insanların girip adeta içlerinde şöyle mükemmel vitrinleri dolaşıp, özenip belki bir iki bir şey alıp, o alışveriş merkezi gezme ritüelini yerine getirilir oldu. Tabii bu arada modern dünyanın ve yeni gelişen tekniğin hayatımızı kolaylaştırmaya ve iyileştirmeye yönelik faydaları da oldu. Ama ne pahasına?

Az önce saymış olduğunuz kapitalizm, sanayi topluluğu, milliyetçilik gibi unsurlarla beraber düşündüğümüz zaman nasıl öğreniyoruz biz bu süreci? Bütün bunlar nasıl öğreniliyor? Yani çocuklar ilkokuldan içeriye giriyorlar, sınırlara giriyorlar, öğretmenler girdiği zaman ayağa kalkıyorlar. Günaydın ve hep bir ağızdan sağ ol diye bağırıyorlar. Arkadan besmeleyi çeker gibi işte bir şeyleri tekrar etmeye başlıyorlar. Hatırlarsınız, bayramlarda, sınırlarda, dikenli teller üzerinden bayram hediyeleri bırakılır. İnanılmaz korkunç manzaralar. İnsanlar bayramlaşmak istiyor ama kimlerle; Suriyeli vatandaşlarla ama kendi akrabaları. O Türkiye ve Suriye arasındaki sınır aslında. Bak burası Türkiye'dir buradan ötesi Suriye'dir. İyi de benim akrabam var orada aynı dili konuşuyorum, aynı dini inancı besliyorum. Tam da bu Rus devletinin mantığı içinde ben de ötekilerden ayrıştım. Yani başka bir şey haline getirildim. Ama getirilemiyorduk işte, çünkü hala ben sınırlara koşup kendime dair bana dair bana benzeyen bir takım insanlarla burada "cemaat" kelimesini kullanalım. Yani benim kendi içimde sıcak hissettiğim yuva diyelim. Ayrıca böyle tek bir tane gurup olmayabilir. Aynı anda başka bir sürü grup olabilir böyle. Kendimi Kâbe'de camide de cemaat içinde hissederim, Suriye sınırında Arap kardeşimle de bulduğumda cemaat içinde hissederim, siyasi olarak kendimi çok yakın hissettiğim beraber mücadele ettiğim başka bir takım insanlar da benim cemaatim olabilir. Şimdi o sıcak yuvanın üzerine gelmiş başka bir modern kurgu var. Modern milliyetçilik kurgusu, modern inançlar, bir dinin yerine gelmiş olan başka bir inanç. Kendi pratikleriyle, kendi ritüelleriyle gelmiş

Her nur talebesi Said Nursi'yi başka bir şekilde yorumlama kapasitesine de sahip, yorumlama ihtimali söz konusu demektir.

olan yeni dinsel. Milliyetçilik anlamındaki dinsel gelip benim üzerimde, benim Araplığım üzerinde bir tahakküm kurmuş durumda. Şimdi işte okulda bedenlerimiz eğitiliyor, aklımız eğitiliyor da, bu eğitimin kendisinin dinamikleri nelerdir? Burada ki hikâye sadece biz bunu sünger gibi kabul ettik mi? Sadece biz okula gittiğimiz için gerçekten bu kadar olduk mu? Tam istenilen modernliklere ulaşabildik mi? Burada işte daha çok direnç noktalarını görerek aslında başka bir hikâyenin de mümkün olduğunu söylemeye başlayabiliriz herhalde.

Bir defa modernlik bütün bu iddiasına rağmen, hele Türkiye gibi yerlerde modernliğin daha yukarıdan aşağıya yabancıların bir model ithal edilmesi gibi olan ülkelerde daha da bariz bir şekilde aslında hayatın her alanı yani farklı tezahürleri ile hayatın moderniteye direnişi gözleniyor. Yani tam mutlak bir şekilde ehilleşme diye bir şey gerçekleşmedi. En fazla

ehilleşmenin gerçekleştiği modern Avrupa ülkelerinde bile bunu söylemek mümkün değil. Yani insanlar bir şekilde direniyorlar. Modernliğin o kısa süre içinde ezemediği dinler, dinselilikler, etnik aidiyetler, yani eskiye dair ait olduğu söylenen ne varsa aslında tam da bütün isyanını bugün gerçekleştiriyorlar.

Yani din tabii ki şöyle bir cevap veriyor. Modern toplum hayatı rasyonel ve irrasyonel olarak ikiye ayırmıştır. Din böyle bir

ayırım yapmıyor. Yani ben dindar birisiysem; benim için Allah, ahiret, iman, bu günkü dünya, gündelik hayatım... Her şey aslında bir bütünün parçası. En mikro düzeyde yaşadıklarım -eğer becerebiliyorsam- muhtemelen böyle mutlak bir beceri hali yoktur tabii ki. Ama mikro hayatımda en makro anlamda dünyam arasında bir iletişim var. Bir din olarak modernitenin geçtiği süreci en az geçirmiş coğrafyanın içindeki en temel din olmaktan ötürü İslam tam da moderniteye bu anlamda dikotobik, o ikili yapılarına karşı belki de en fazla cevap üretebilme kapasitesine sahip olan bir dinden bahsediyoruz İslam derken.

Din bizim gündelik hayatımızdaki en önemli referanslardan biri. Çok sağlam dindar olur, eksik dindar olur veya hiç dindar olmaz; kültürel olarak Müslüman dünyasında yaşıyor olarak kabul edelim kendimizi. Tam da bütün bu referansların... "Sela-

münaleyküm” diye girdiğiniz zaman, inşallah, maşallah dediğiniz zaman yani akla vs.ye değil Allah’a havale ediyorsunuz. En laik, en seküler hayatınızda bile referansta diliniz içinde öyle bir kelime kullanıyorsunuz ki; istediğiniz kadar inanmıyor olsanız da istediğiniz kadar Allah’a bırakmıyor olsanız bile o kelimenin kullanılıyor olması o stratejiyi bozuyor. Kaldı ki; işte ezan okunduğu zaman modern hayat sürekli olarak darbe yiyor. Dolayısıyla bir tür başka bir döngüsel hayat ile dinel hayat veya döngüsel zaman ile lineer zaman sürekli çatışıyor aslında. Şimdi Türkiye gibi bir yerde Müslümanlıktan yani dinin direnişinden bahsetmek çok kolay. Bir master öğrencimin hazırlamış olduğu Said Nursi ve gündelik hayat üzerine bir tezden bahsedeceğim. Ben çok şey öğrendim oradan. Said Nursi vasıtasıyla sadece ortalama gündelik bir hayattaki yaşanması gereken o totalite halini aslında nasıl bilfiil Said Nursi tarafından yaşandığına dair bir tez okuyunca o zaman şöyle bir şeye geliyorum Said Nursi aslında herkesin kendi meşrebince yorumladığı bir zat. Yani onun kendi kelimeleriyle; Osmanlıca-Türkçe modernlikle, ilerleme fikriyle, yeniliklerle... her şeyle haşır neşir olduğu bir külliyyat var. Ve Said Nursi hiçbir zaman devrimci, radikal, çatışma yaşayan biri değil. Ama Said Nursi demek Türkiye’de belki direnişin en sembolik isimlerinden birisi olması demek. Tam da o total olan gündelik hayattaki bütün o karmaşıklığa dokunabilme kapasitesinden ötürü belki... Yani Said Nursi ve Nur hareketi veya Nur talebelerini bu kadar güçlü yapan; gündelik hayatın bütün o karmaşıklığına dokunabilmesidir. O karmaşıklığın içinde başka bir tür direnme var. Savaş açmıyorsunuz. Savaş açtığınız zaman çünkü modernitenin ikiliklerini üretiyorsunuz. Aynı kulvara giriyorsun. Modernitenin en büyük iddiası o değil mi? Çünkü ben, sen, ulus devlet, ulusal kimlik derken bunu yapmadı mı? Burası bizim topraklar. Bize öbür tarafta düşmanlar var, ötekiler var. Sen öbür tarafa geçip ulus devlete karşı savaş açtığın zaman, ulus devlet sen-

Said Nursi hiçbir zaman devrimci, radikal, çatışma yaşayan biri değil. Ama Said Nursi demek Türkiye’de belki direnişin en sembolik isimlerinden birisi olması demek.

den herhalde daha güçlü olacağı için zaten seni ezip geçiyor. Fakat kendisini daha da meşrulaştırıyor. Gördünüz mü bakın; bir sürü isyankâr var. Bir sürü iç ve dış düşman var diyor. O zaman bir kere daha kendini güçlendiriyor. Benim bu oyunu oynamamam lazım. Said Nursi olayına baktığımız zaman bütün o ekole, bütün o talebelik mekanizmasına, bütün o yorumlara, içinden çıkan bütün o farklı ekollere baktığınız zaman aslında hiçbir zaman total olup ama totalize olmayan, totaliter olmayan farklı bir sürü yorumun yapılma kapasitesini sağlayan ve bunun dillerini veren bir yapı. Risaleleri anlamak öyle kolay bir iş değil. Bir yerde siz metaforlarla gitmek zorundasınız. Anlamadığım kelimeyi anlayabilmem için metaforlara ihtiyacım var. Hani şöyle denir ya... demesi lazım birisinin bana. Her metafor bende başka bir anlam yaratacak. O zaman her nur talebesi Said Nursi’yi başka bir şekilde yorumlama kapasitesine de sahip, yorumlama ihtimali söz konusu demektir. Birbirinden tamamen kopuk yorumlardan bahsetmiyorum. Ama nüanslar bakımından örneğin farklı yorumlayabilirim demek istiyorum. O yüzden değil mi nur ekolü denen şey tek bir yapı değil. Bu şunu gösteriyor; gündelik hayat içinden tam da bambaşka bir direniş olayı çıkarıyor, üretiyor ama aynı zamanda bir takım kurgular çıkmasını da sağlıyor. Yani var olan kurguların, modernist kurguların mutlak olmadığını, her zaman değişebilir olduğunu, çünkü bunun asıl olarak gündelik hayattan beslendiğini ve gündelik hayattan önce direnip, sonra gündelik hayattan başka kurgular olduğunu da söylemiş oluyor. Türkiye’nin şu an yaşamakta olduğu Ergenekon, Kürt sorunu, endişeli modernler, yaşanmış olan bütün o kutuplaşmalar, çatışmalar aslında tam da ehlileşmeme kapasitesini gösteriyor. Yani modernizmin akli araçsallaştırıcı, tahakküm eden, ideolojileri dayatan dünyasına karşı inanılmaz bir direniş potansiyelinin de olduğunu görmek mümkün diye düşünüyorum.

İİKV SEMİNERLERİ / Doç. Dr. İlyas Üzüm

Aktüel Boyutlarıyla Caferilik, Nusayrilik ve Alevilik

Bugünkü seminerin konusu Aktüel Boyutlarıyla Caferilik, Nusayrilik ve Alevilik olacaktır. Fakat konuya girmeden evvel bir noktaya dikkat çekmek istiyorum. Risale-i Nur – Bediüzzaman'ın kendi tabiriyle İsm-i Rahîm'e ve ism-i Hakîm'e

mazhar olduğu için bu meselede de bu yaklaşımın izlerini görmek mümkündür. Burada ism-i Hakîm'e mazhariyetin bir numunesi olarak Bediüzzaman İslam tarihinin ilk dönemlerinde yaşanan hadiseleri, tarihi vakıalara muvafık olarak, fakat arka planını ve hikmetini nazara veren bir şekilde izah etmektedir. Mesela Yedinci Lem'a'daki *'Fahrü'l-Âlemîn ve Habib-i Rabbü'l-Âlemîn Hazret-i Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâmin Sahabelerinin, müşrikîne karşı Uhud'un nihayetinde ve Huneyn'in bidâyetinde mağlûbiyetinin*" ele alınış tarzının literatürde bir benzerini daha görmek mümkün değildir. Bu da Risale-i Nur'un kendine has, orijinal yaklaşımını göstermektedir.

Risale-i Nur'da pek çok yerde hepimizin bildiği, İslamiyet'le alakalı "nisf-ı arz, hums-ı beşer" tabiri geçer. Dünya'nın yüzölçümü ve nüfusuna baktığımızda bunun doğru olduğunu görürüz. Araştırmalara göre dünya nüfusunun yaklaşık %24'lük kısmını Hristiyanlar, %22,2'lik bölümünü Müslümanlar, %14'lük kısmını da Hinduizme mensup insanlar oluşturmaktadır. Türkiye'ye baktığımızda ise Müslümanlar dışındaki din mensuplarının sayısı yaklaşık olarak şöyledir: Musevî cemaate kayıtlı olanlar 22.000 civarındadır. Ortodoksluğun en büyük merkezi Fener Rum patrikhanesi olmasına rağmen Ortodoks Hristiyanların sayısı yaklaşık olarak 3.000'dir. Türkiye'de Hristiyan kiliseleri içinde mensubu en fazla bulunan kilise Ermeni kilisesidir ve sayıları yaklaşık olarak 65-70.000'dir. Bunun dışında bir de Süryanî Hristiyanlar vardır ki onların da sayıları 30.000'i bulmaktadır. Türkiye'de herkesin de bildiği gibi Müslüman nüfus, %99'luk bir çoğun-

luğa tekabül etmektedir. Fakat müslümanlar dediğimizde bu gruba farklı müslüman fırkaları da dahildir. Bu fırkalardan, bugünkü seminerin alanına giren grupların sayılarına bir göz atmak gerekirse; en kalabalık grup olarak Alevî-Bektaşî kardeşlerimizi görmekteyiz. Sayıları hakkında pek çok spekülasyon olduğu için tam olarak kestirmek mümkün olmasa da 4

ila 7 milyon arasında değişen bir rakam verilebilir. Bunlardan ayrı, 500.000 civarında Caferî, 380.000 civarında Nusayrî, 2-3.000 Yezidî ve abartılı bir rakam olarak 7.000 civarında da Bahaî bu topraklarda yaşamaktadır. Dünya Müslümanlarının da %8'i-%10'u arasını Şii Müslümanlar oluşturmaktadır. İsnâaşerî-Caferî kolunun İstanbul'da 25 ve Ankara'da ise 2 adet camii bulunmaktadır.

Şii itikadının temelini oluşturan esaslara usulü'd-din denmektedir ve bunlar "tevhid, adl, nübüvvet, imamet ve mead" olmak üzere 5 adettir. Sünnîlerle Şiiler arasındaki hayati ihtilaf işte bu iman esaslarında yer alan "imamet"ten kaynaklanmaktadır. Çünkü Şii itikadına göre;

- 1) İmamlar Allah tarafından seçilmişlerdir, haklarında nass vardır yani "mansusun aleyh"dirler.
- 2) 12 imam da tıpkı bir peygamber gibi masumdurlar.
- 3) 12. İmam olan, Hasan el-Askerî'nin oğlu Muhammed Mehdi hayattadır, bir gün çıkacaktır ve beklenmektedir: Mehdi el-Muntazar
- 4) İmamların her sözü bağlayıcıdır. Bu, şöyle demektir: İmamların rivayetleri dinin ikincil kaynağı hükmündedir.

Şii inancına göre

- Hz. Ali, tartışmasız olarak ilk üç halifeden üstündür. İlk üç halife, halifelik hakkını Hz. Ali'den gaspetmişlerdir.

- Ashabın ise içindeki 3-4 kişi hariç hepsi mürted olmuşlardır.

- Allah, Hz. Ali'yi imametle nasbetmiş, yani görevlendirmiştir. Bu, Gadir-i Hum denilen yerde Peygamberimiz'e bildirilmiş, o da ashabına ilan etmiştir.

- Şiiilerin sünniler hakkındaki görüşleri de şöyledir: Sünniler müslümandırlar ama iman esaslarından biri olan imamete inanmadıkları için mü'min değillerdir.

- Şia, ilk üç halifeye ve özellikle Hz. Aişe'ye buğzeder, sahabeyi pek ağızlarına almazlar.

Bediüzzaman'ın bu noktadaki yaklaşmacı ve hakikatperest tutumu ise gerçekten çok önemlidir. Bediüzzaman şiiiliği şia-yı hilafet ve şia-yı velayet olarak ikiye ayırmış; bunların birbirinden farklarına değinmiştir. O, şia-yı hilafete kesinlikle karşıydı. Çünkü onların şii anlayışını "Ali'ye olan sevgiden değil, Ömer'e olan buğzdan." Olarak yorumlamıştır. Ancak şia-yı velayeti bazı noktalarda mazur görmüştür.

Fazilet sıralaması konusuna değinirken, ehl-i sünnetin sıralamasına uygun, fakat yeni bir yaklaşım tarzı getirmiş; dört halifenin cüz'î fazilet ve küllî faziletlerinin birbirinden farklı olduğunu, ilk üç halifenin üstünlüğünün, te'sis-i ahkam-ı islamiyeye bakan küllî fazilet noktasında olduğunu söylemiştir.

Nusayrilik

Hicrî 3. Asırda Irak'ta ortaya çıkmış bir mezheptir. Suriye, Lübnan ve Türkiye'de mensupları bulunmaktadır. Suriye'nin %8-%10'u Nusayrî olup; idari mekanizma, ordu ve bürokrasi Nusayrîlerin hakimiyetindedir.

Türkiye'de ise 400 bin civarında Nusayrî yaşamaktadır. İnançları ise

- Hz. Ali'nin ilah olduğu inancına dayanır
- Tamamen ezoterik bir yapıdadır. Bütün ayet ve hadisler batınî bir yoruma tabi tutularak te'vil edilir.

- Reankarnasyona inanılır.

- 50 civarında bayramları vardır. Bu bayramlarda toplu batınî namaz kılınır.

- Şeytanlar insanların günahlarından, kadınlar da şeytanların günahlarından yaratılmışlardır.

- Kadınlar dinî hiçbir şekilde mes'ul değillerdir.

- Nusayrî inançları sırdır ve kadınlar da dahil, bu inanca girmeyen hiç kimseye söylenmez.

- Nusayrî olacak bir kimse, belli bir

Bediüzzaman'ın dikkatli, kırmayan ve kucaklayıcı üslup ve yaklaşımı hem Alevî-Bektaşî hem de Şii kesimde çok müspet te'sirler uyandırmaktadır.

yaşta üç kademeli bir sınavdan geçerek Nusayrî olur.

- Kitabü'l-Mecmu' olarak bilinen kiptan din amcası yardımıyla 16 sure ezberlenir.

Alevilik – Bektaşilik

Alevîler 1980'den sonra örgütlenmeye başlamışlardır. 80'li yıllara kadar, özellikle de sağ-sol çatışmasının yaşandığı 70'li yıllarda Alevîler sol kesimde yer almışlardı. Doğu bloğu dağıldıktan sonra, Marksist çizgiden tekrar alevîliğe

bir dönüş yaşandı. Fakat materyalist zihniyetin izleri büyük ölçüde hissedildi. Dramatik tablolar ortaya çıktı. Mesela Hz. Ali'ye nisbet edilen "Görmediğime ibadet etmem." Sözü materyalist anlamlar yüklenerek yorumlandı. İsmail Kaygusuz'un "Hz. Ali materyalistti." Sözü bu paradoksal tabloya güzel bir örnek teşkil etmektedir. Alevîlerin hakim sünni düzene karşı olmalarını tarihi olarak temellendirmek gerekirse; Selçuklular zamanında, 13. yüzyılda Babaîler ve Osmanlılar zamanında 16. Ve 17. Yüzyıllarda yaşanan Celalî isyanları hakim mezhebe rezerve bir bakışa yol açtı. Bunun sonucunda da Alevîlerin sünnilerden teberrî anlayışı ortaya çıktı.

Alevîlerin şiiiliği meselesine gelince; Alevî kardeşlerimizin 12 imam inancıyla isnaaşerî-caferî şiasının 12 imam anlayışı, isim benzerliğinden başka hiçbir yerde uyuşmamaktadır. Şia'nın 12 imamı tarihen yaşadıkları sabit, hayat hikayeleri bilinen – ama hurafelere bulanmış- tarihî birer şahsiyetken; Alevîlerin 12 imamı ise ütöpik, haklarında tarihî bilgi olmayan ve kültürel birer unsurdurlar. Günümüzde

Alevîlik, İslam aleyhinde ve İslam'a alternatif bir din gibi lanse edilmekte; caminin yerini cemevinin, namazın yerini cem'in, ramazan orucunun yerinin de muharrem orucunun aldığı alternatif bir din anlayışı oluşturulmaya çalışılmaktadır.

Madımak oteli hadisesi, din derslerinin zorunlu olması ve cemevlerinin ibadethane olması; Alevîlik meselesinde en güç problemler olarak yer almaktadır.

Kanada'da konferanslar zinciri

Kanada,Edmonton'da bulunan King's Üniversitesi ve Calgary'de bulunan St. Mary Üniversitesinde Üstad Bediüzzaman ve Risale-i Nur üzerine düzenlenen ikişer günlük sempozyumlara katılmak üzere, yol güzergahları olması hasebiyle, İstanbul İlim ve Kültür Vakfını temsilen Faris Kaya ve Recep Çiftçi hizmet odaklı muhtelif programlara katılmak ve görüşmeler yapmak üzere 13-16 Mart 2011 tarihlerinde Amerika'nın Washington ve Virginia eyaletlerini ziyaret ettiler. İİKV'nin temsilcileri, Virginia Theological Seminary Rektörünün misafiri olarak üniversitesinin misafirhanesinde ağırlandılar. Üniversite rektörü Prof. Ian Markham'ın Risale-i Nur'a özel bir ilgisi var. Bulunduğu değişik ortamlarda Risale-i Nur'a olan ilgisini muhtelif şekillerde belli ediyor. Ayrıca Prof. Markham'ın Risale-i Nur üzerine iki kitabı daha önce yayınlanmıştı. Suendam Birinci ile ortak olarak kaleme aldığı üçüncü kitabı özellikle önem arz ediyor, çünkü bu kitap ABD deki üniversitelerde ders kitabı olarak okutulacak formatta hazırlandı.

13 Mart'ta Washinton'a gelen misafirler için Prof. Dr. Ian Markham evinde bir yemek verdi.

Yemeğe rektörün eşinin yanı sıra vakfın çalışmalarına gönül vermiş Zeyneb-Salih Sayılğan çifti ve Washington'da öğrenci olan Arif Zengi de katıldı. Yemekte İİKV'nin hizmetleriyle ilgili rektöre bilgi verildi. Aynı günün akşamında, İİKV heyeti Washington civarında

kalan öğrencilerin kaldığı dershanede İngilizce olarak yapılan derse katıldı. Amerikalılar dahil olmak üzere değişik ülkelerden öğrencilerin katıldığı (Türklerin azınlıkta olduğu) derste aktüaliteye uygun olarak Yirmi üçüncü Söz okundu. 14 Mart Pazartesi günü Virginia Theological Seminary'nin Rektörüyle özel bir görüşme oldu. Bu görüşmede yine gelecekte Risale-i Nurla ilgili ne gibi çalışmalar yapılabileceği konusu konuşuldu. Ayrıca bu toplantıda Haziran 2011'da gerçekleştirilecek Risale-i Nur üzerine doktora ve mastır yapan genç akademisyenler programı detayları ele alındı. Aynı günün akşamında, İİKV'nin temsilcileri, Georgetown Üniversitesi Müslüman Öğrenciler Derneği tarafından düzenlenen özel programa katıldılar. Programda, Üstad Bediüzzaman ve Risale-i Nur'u öğrencilere anlatıldı. Sunumu ilgiyle dinleyen öğrenciler, Risale-i Nur'un hizmet metoduyla ilgili muhtelif sorular sordular.

15 Mart Salı sabahı Georgetown Üniversitesinden ve Üstad Bediüzzaman üzerine makaleleri de olan Prof. Dr. Barbara Stowasser ve Prof. Dr. Yvonna Haddad ile iki ayrı görüşme gerçekleştirildi. Bu görüşmelerde

yine kendilerine İİKV'nin yürütmekte olduğu çalışmalar hakkında bilgi verildi ve hocalardan geleceğe yönelik beklentiler dile getirildi.

Aynı günün akşamında Virginia Theological Seminary'de gerçekleştirilen çok önemli bir konferans vardı.

Toplantı, Anglikan Kilisesinin üst düzey Bishoplarının ilk defa yaptıkları dışı kapalı ve konuşulanların kaydedilmediği Chatnam House Rules dedikleri özel kuralların uygulandığı bir mahiyette idi. Toplantı, İngiltere, Tanzanya, Afrika, ABD, Güney Amerika ve Asya gibi bölgeleri temsilen 15 kadar Bishopun katılımıyla gerçekleştirilen ve tarihte ilk defa yapılan ve II Vatikan Konsülüne benzer bir mahiyette idi. Ana konusu Müslüman-Hıristiyan Münasebetleri olan bu toplantıya yabancı konuşmacı statüsünde Faris Kaya, Üstad Said Nursi ve Risale-i Nurlar hakkında bilgi vermek üzere katıldı. Toplantıda Risale-i Nur'un iman esaslı bir tefsir olduğu ve asrımızın önemli bir hastalığı olan materyalist bilim anlayışına karşı Kur'ani cevap oluşturan Risalelerin bütün dinlerin istifade edeceği kuvvetli aklı-kalbi argümanları ihtiva ettiği örneklerle anlatıldı. Yine Üstad'ın hayatından örnekler verilerek manevi cihad anlayışı ve müspet hizmet hareketi dile getirildi.

Özellikle İslam dünyasında Risale-i Nur'un nasıl algılandığını, cihad ayetleriyle ilgili Bediüzzaman'ın yorumları hakkında sorular soruldu. Toplantı esnasında, üniversitenin Rektörü Prof. Dr. Ian Markham ek olarak, Dokuzuncu Sözü referans vererek, namaz vakitlerinin mühim bir inkılap başı olduğunu ve insanın ömrüyle ilintili bir şekilde bulunduğunu, bunu Bediüzzaman'ın muhteşem bir şekilde açıkladığını misafirlere anlattı. 16 Mart Çarşamba günü yine Georgetown Üniversite'nin özellikle İslam'da tecdit hareketleri üzerinde çalışmalarıyla bilinen Prof. John Voll ile muhtelif projeler için görüşme yapıldı. Prof. Voll'un Üstad Bediüzzaman'ın tecdit anlayışıyla ilgili bir de makalesi bulunmaktadır. Aynı günün öğleninde ise Vakfın temsilcileri, İİKV'nin son sempozyumu dahil olmak üzere çeşitli faaliyetlerine katılan ve Dünya Dinler Parlamentosunun yönetim kurulu üyesi olan Georgetown Üniversitesi öğretim üyesi Prof. Dr. Leo Lefebure ile iki saate yakın bir görüşme yaptı. Bu görüşmede de Risale-i Nur hizmetine yönelik çeşitli projeler konuşuldu. İnşallah yakında onun da meyveleri görülecektir. İİKV heyeti Kanada'nın Edmonton ve Calgary kentlerinde bulunan muhtelif üniversitelerde gerçekleştirilecek olan Risale-i Nur Merkezli "Toplum Hayatı Üzerine Dini Perspektifler" konulu iki ayrı sempozyuma katılmak üzere 16 Mart günü Washington'dan ayrıldılar. İlk olarak Alberta daki King's Üniversitesindeki sempozyum için Edmonton'a gidildi. 17 Mart Perşembe günü dünyanın önde gelen üniversitelerinden biri olan Alberta Üniversitesi ziyaret edildi. Bu üniversitede Prof. Dr. İbrahim Abu Rabi'nin dersine katılarak yaklaşık iki saat süreyle 70 kadar öğrenciye Farid Alatas ve Faris Kaya Risale-i Nur'u ve Üstad Bediüzzamanı anlattılar. Soru-cevap faslı ile toplantı

fevkalade verimli bir şekilde devam etti. Aynı günün akşamı bu üniversitede talebe olan Enes Güzel ve arkadaşlarının evlerinde Edmonton'un önde gelen liderlerinin de katıldığı bir akşam yemeği yendi ve uzun süreli sohbet edildi. Günün aktüalitesine uygun olarak deprem bahsinden ders yapıldı. 18 Martuma günü King's Üniversitesindeki "Toplum Hayatı Üzerine Dini Perspektifler" konulu sempozyum başlamış oldu. Bu sempozyuma konuşmacı olarak başta Türkiye olmak üzere Singapur, Bahreyn, Kanada, ABD ve Güney Afrika'dan 12 akademisyen tebliğle katıldı. Sempozyumu özellikle King's Üniversitesinden çok sayıda akademisyen ilgi ile izledi ve Risalelerin daha iyi anlaşılmasına yönelik soru-cevap faslı ile saatlerce süren müzakereler yapıldı. Sempozyumda Bediüzzaman'ın din ve devlete ait görüşleri, insanlığın manevi hayatına yönelik müspet katkıları, diğer din mensuplarına da faydalı olacak şekilde mukayeseli olarak ele alındı.

18 - 19 Mart 2011, King's Üniversitesinde Tebliğ Sunan Akademisyenler:

İbrahim Abu Rabi (Alberta Üni, Kanada), John Hiemstra (Kings Üni. Kanada, Hans Dittmar Mundel (Alberta Üni. Kanada, Farid Alatas (Singapur Üni. Singapur, Ray Schultz (Bishop, Kanada, Stephen Martin (King's Üni. Kanada), Faris Kaya (İİKV, Türkiye), Arlette Zink (King's Üni. Kanada, Franz Volker Greifenhagen (Regina Üni. Kanada), Bilal Kuşpınar (Ahlia Üni. Bahreyn, Michael DeMoor (King Üni. Edmonton, am Harder (Lutheran Seminary, Kanada 21-22 Mart algary (St Mary's niversity Sempozyumunda teblig sunan akademisyenler İbrahim Abu Rabi (Alberta niv, Kanada, Mark harlton (algary niv, Kanada, Thomas A Papademitriou (Ricard Stockton niv, ABD, Farid Alatas (Singapur niv, Singapur, Michael Duggan (St Mary Univ, Kanada), Nill Nellis (King s Univ, Kanada), Faris Kaya (İİKV, Türkiye), Benson (Free State Univ, Güney Afrika), Bilal Kuspınar (Ahlia Univ, Bahreyn),

Vakfımıza Yoğun İlgil

Prof. Dr. Yunus Çengel'in Katılımı ile Gerçekleşen Gençler Semineri

Irak Diyanet İşleri Yetkililerinden Vakfımıza Ziyaret

El Cezire Said Nursi Belgeseli İçin Röportaj Çekimleri

Iraktan Misafirlerimiz Vardı

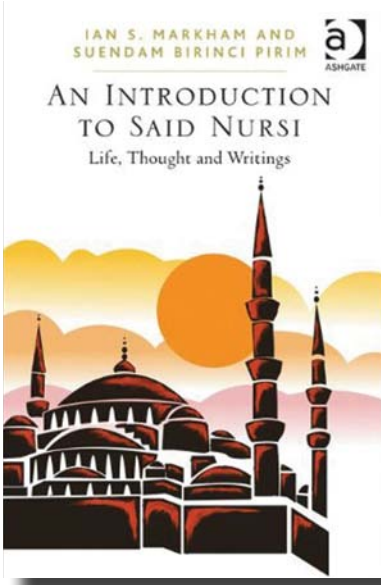
Mehmet Ali BULUT- Gazeteci Yazar

Sudan Kültür Bakanı Vakfımızı Ziyaret Etti

Said Nursi Üzerine Yeni Bir Kitap

Risale-i Nur'a Giriş (An Introduction to Said Nursi), Ian Markham, Suendam Birinci

Bu eser, günümüzde Türkiye ve dünya genelinde milyonlarca takipçisi bulunan; önemli, çağdaş bir İslam düşünürü olan Said Nursi'yi (1878-1960) İngilizce konuşan dünyaya tanıtmaktadır. Said Nursi'nin kısa biyografisini içeren ilk kısım Nursi'nin Allah, Kur'an, Batı ve Siyaset ile ilgili düşüncelerini özetleyen dört bölümlle devam etmektedir. Kitabın ikinci kısmı ise, Nursi'nin en önemli yazılarından oluşan eşsiz bir kaynak sunmaktadır. Müsbet ve pozitif harekete adanmış, İslami harekete bir giriş mahiyetinde olan bu eser, çağdaş bir İslam düşünürünü sistematik olarak tanıtan ilk kitaptır.

İçindekiler: Giriş; Bediüzzaman Said Nursi'nin hayatı ve yaşadığı dönem, Allah ve Kur'an kavramları, Said Nursi ve maneviyat; Said Nursi'nin ihtilaf ve çoğulculuk yaklaşımı; Metinler. Said Nursi'nin eserlerinden seçmeler: Bölüm 1: İman: İnanan ile inanmayan arasındaki farklılıklar; Dört tarif edici, Kitap olarak kainat; Ayet'ül Kübra'dan; Tevhid, Allah'ın şeriki olmayışı; Tevhid, ehadiyet ve şunatı ilahiye; Allah'tan başka ilahın olmayışı. Bölüm 2 Nübüvvet: Peygamberliğin Gerekliliği; Peygamberliğin

Esasları; Hz. Muhammed S.A.V.; Vahiy ve Felsefe; Zerrelere ve Uluhiyet.

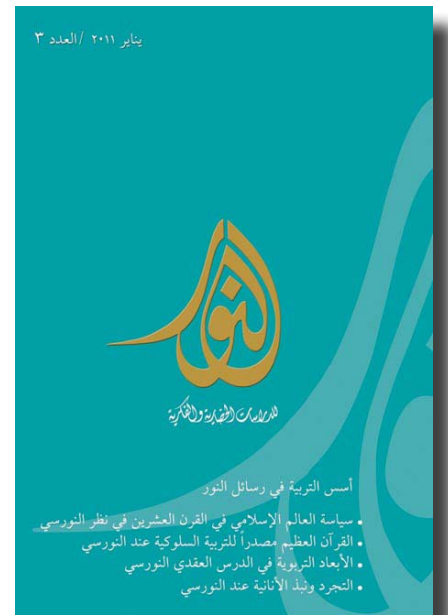
Bölüm 3 Ahiret: 10.Söz'den; Yeniden dirilişin faydaları; Cismani diriliş; Diriliş Kavramı, Yaratılış ve Haşır; İsm-i Baki; Ölümün nimet oluşu ve kıyametin vakti; Tevhid ve Beşeriyet. Bölüm 4 Adalet ve İbadet: Esmâ-i Hüsnâ'nın merkezliği; Adalete muhtaç insani eğilimler; Ubudiyetin tabiatı ve gayesi, Günlük ibadetin önemi; Hutbe-i Şâmiye'den; İndeks.

En-nur Dergisi Üçüncü Sayısı Çıktı

Akademik ve bilimsel makaleleri yayınlamak üzere hakemli "En-Nur" dergisinin üçüncü sayısı çıktı. Şimdilik senede iki defa yayınlanan dergide dünya çapında bir çok tanınmış akademisyen tarafından Risale-i Nur eserleri ve Nursi üzerine kaleme alınmış makaleler yer almaktadır. Son yıllarda dünya çapında Risaleler üzerine yoğunlaşan ilmi ve akademik çalışmalar böyle bir dergiye ihtiyaç göstermişti.

Baş editörlüğünü Cezayir'den Prof. Dr. Ammar Jidal'in yaptığı dergide yayınlanmak üzere gönderilen makaleler aşağıdaki akademik heyet tarafından incelenmektedir.

Prof. Dr. Hasan El-Emrani, Prof. Dr. Süleyman Aşrati, Prof. Dr. Abdulhalim Üveys, Prof. Dr. Abdulaziz Bergauth, Prof. Dr. Abdulaziz Khatib, Prof. Dr. Abdülkerim Akawi, Prof. Dr. Abdulmecid Neccar, Prof. Dr. İmadüddin Khalil, Prof. Dr. Muhsin Abdulhamid, Prof. Dr. Muhammed Abdunnebi, Dr. Boukhari Kindo, Dr. Semir Budinar Dr. Muhammed Kenan Maiga

Dergiye ayrıca internet üzerinden de ulaşılabilir. www.nurmajalla.com

Yeni Dönem Faaliyetler

18-19 Haziran 2011
Üçüncü Genç Akademisyenler Konferansı

2-3 Temmuz 2011
Türkiye Akademisyenleri Konferansı

26 Haziran 2011 / Bir Rol Model Olarak
Said Nursi / Fatih Ali Emiri
Kültür Merkezi (Bayanlara Özel)

Bediüzzaman Sempozyumu,
Yeni Delhi, Hindistan, Eylül 2011

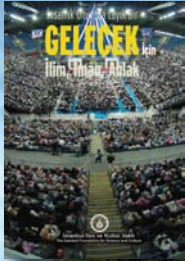
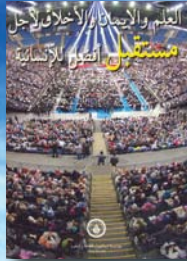
Bülten Çalışmaları

Vakfımız tarafından üç aylık periyotla çıkarılan bültenlerimiz, www.iikv.org adresinde pdf formatında hizmetinize sunulmuştur. İsteyen gönül dostlarımız web sitemizden ücretsiz olarak bilgisayarlarına kaydedebilecekleri gibi, sitemizin iletişim bölümünden adreslerini yazarak baskılı olarak ücretsiz bülten talebinde bulunabilmektedirler.

Sayı:9

Sayı:8 (Sempozyum Bülteni: Arapça, Türkçe, İngilizce)

Sayı:7

Sayı:6

Sayı:5

Sayı:4

Sayı:3

Sayı:2

Sayı:1

İSTANBUL İLİM VE KÜLTÜR VAKFI BÜLTENİ YIL:4 SAYI:10 Haziran 2011 ÜCRETSİZDİR.
Kalenderhane Mah. Dedeefendi Cad. Cüce Çeşmesi Sok. No:6 Vefa 34134 Fatih / İstanbul
Tel: 0 212 527 81 81 - Fax: 0 212 527 80 80 www.iikv.org iikv@iikv.org